

Рецензенти:

Ю. С. Шемшученко — доктор юридичних наук, професор,
академік НАН України, іноземний член РАН,
член-кореспондент Міжнародної академії порівняльного права
директор Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України
В. П. Денисов — доктор юридичних наук, професор,
член-кореспондент академії правових наук України,
завідувач відділу міжнародного права і порівняльного правознавства
Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України

Науковий редактор серії

О. В. Кресін — кандидат юридичних наук, доцент,
член-кореспондент Міжнародної академії порівняльного права,
керівник Центру порівняльного правознавства
Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України

Варга Ч. Правові традиції? У пошуках правових сімей і культур: Відкрита лекція / Переклад О.В. Ткаченка; за наук. ред. О. В. Кресіна. — Київ-Львів: ЗУКЦ, 2012. — Серія науково-методичних видань «Академія порівняльного правознавства». — Випуск 24. — 24 с.

ISBN 978-617-655-035-8

Метою серії «Академія порівняльного правознавства» є інтенсифікація наукової дискусії з найбільш складних і актуальних питань порівняльного правознавства, сприяння вдосконаленню викладання порівняльно-правових дисциплін у вищих юридичних навчальних закладах.

Чаба Варга — доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент Міжнародної академії порівняльного права, науковий радник Інституту юридичних досліджень Угорської академії наук, голова Угорського комітету Міжнародної асоціації філософії права та соціальної філософії. Автор 27 книг угорською, англійською, німецькою, російською мовами, в тому числі «Кодифікація як соціо-історичний феномен» (1979), «Природа юридичного процесу» (1992), «Нариси філософії права» (1994), «Правові теорії та правові культури» (1994), «Перехід до верховенства права» (1998), «Лекції з парадигм правового мислення» (1998), «Теорія права як суспільна наука» (1999), «Право як процес» (1999), «Філософія права на межі тисячоліть» (2004), «Правові системи і правові менталітети у перспективі європейської уніфікації» (2009), «Порівняльні правові культури» (2011) та ін.

Відкрита лекція Ч. Варги була представлена на III міжнародній науковій конференції «Компаративістські читання» у м. Львів 29–30 квітня 2011 р.

ББК Х99

ISBN 978-617-655-035-8

© Варга Ч., 2012

ПРАВОВІ ТРАДИЦІЇ?

У пошуках правових сімей і культур¹

План лекції:

1. Порівняльне право і порівняльне дослідження правових традицій
2. «Система», «сім'я», «культура» і «традиція» в класифікації права
3. Різні традиції — різні способи мислення
4. Різні очікування — різні інституціоналізації права
5. Різні «раціональності» — різні «логіки»
6. Менталітет в основі права
7. Визначення предмету теоретичних досліджень права

Епоха геніально простої концепції всесвіту, запропонована класичною фізикою, схоже, вже впродовж тривалого часу йде до свого кінця. Наша реальність, починаючи з Ньютона і майже дотепер, зображувалася як така, що складається з часток, пов'язаних між собою нескінченними взаємозв'язками причинності чи квазі-причинності. Хоча такий погляд тимчасово похитнула термодинаміка століття тому, вона, в підсумку, виявилась лише різновидом повторення — оскільки цього разу руйнувались самі елементарні частинки, він відновився тільки-но матеріальні сукупності були організовані на молекулярному і атомарному рівнях. Отже, доки ми можемо вірити в

¹ Перша редакція даної праці була представлена на семінарі з національної правової теорії (Дьйор, листопад 2004 р.), XXII Світовому конгресі Міжнародної асоціації філософії права і соціальної філософії (Гранада, травень 2005 р.), XVII конгресі Міжнародної академії порівняльного права (Утрехт, липень 2006), а згодом була опублікована як: 'Legal Traditions? In Search for Families and Cultures of Law' // Acta Juridica Hungarica. — 2005. — Vol. 46. — No. 3-4. — P. 177-197 (доступно також як електронний ресурс: <http://www.akademiai.com/content/f4q29175h0174r11/fulltext.pdf>). Також вона опублікована в наступному виданні: Legal Theory / Teoría del derecho. Legal Positivism and Conceptual Analysis / Positivism jurídico y análisis conceptual: Proceedings of the 22nd IVR World Congress, Granada 2005 / Ed. by José Juan Moreso. — Vol. I. [ARSP Beiheft 106] — Stuttgart: Steiner, 2007. — P. 181-193; в якості національної доповіді, представленій на світовому конгресі Міжнародної академії порівняльного права ця стаття доступна у мережі Інтернет: <http://www2.law.uu.nl/priv/AIDC/PDF%20files/IA/IA%20-%20Hungary.pdf>